

Specifický cíl 1.1

SC 1.1 zahrnuje programy podpory Inovace (INO), Aplikace (APL) a Potenciál (POT).

EO1 (INO, APL, POT): Jak přispěly intervence realizované v rámci programů podpory Inovace, Aplikace a Potenciál k dosahování SC 1.1 OP PIK? Dodavatel zhodnotí, do jaké míry přispívají intervence realizované v tomto programu podpory k posílení inovační výkonnosti českých podniků, většímu uplatnění průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje a zvyšování kapacit podniků pro realizaci vlastních výzkumných, vývojových a inovačních (VaVal) aktivit. Bude zhodnocen příspěvek podpořených projektů k naplňování výsledkových indikátorů. Doporučení: Zadavatel předpokládá využití desk-research analýzy, příp. základní popisné statistiky.

EO2 (INO, APL, POT): Jaký je podíl podpořených podniků, které inovované produkty úspěšně uvedly na trh oproti těm, které nakonec svůj produkt na trhu neuvvedly, nebo uvedly, ale neúspěšně? Jaké jsou hlavní důvody selhání podpořených podniků při uvedení produktu na trh? Přispěly podpořené projekty ke zvýšení úspěšnosti českých podniků na zahraničních trzích? Zadavatel předpokládá využití desk-research analýzy, dotazníkového šetření, příp. případové studie.

EO3 (INO): Jaký je mezi podpořenými projekty podíl jednotlivých typů inovací (produktové, procesní, marketingové)? Zadavatel předpokládá využití desk-research analýzy, příp. dotazníkové šetření.

EO4 (INO): Jaký je podíl ekoinovací a výzkumu a vývoje týkajícího se zlepšení životního prostředí mezi podpořenými projekty? Doporučení: Zadavatel předpokládá využití desk-research analýzy, příp. dotazníkové šetření.

EO5 (APL, POT): Jaký podíl podpořených projektů spadá do oblasti průmyslových výzev a klíčových technologií (KETs)? Doporučení: Zadavatel předpokládá využití desk-research analýzy, příp. dotazníkové šetření.

EO6 (INO, APL, POT): Zvýšila se vlivem SC 1.1 účast českých firem v evropských programech typu Horizont 2020? Doporučení: Zadavatel předpokládá využití desk-research analýzy, dotazníkové šetření, příp. polostrukturované rozhovory.

EO7 (INO, APL, POT): Jaký je dosavadní příspěvek SC 1.1 k naplňování strategických cílů Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR (dále jen „RIS3“)¹? Doporučení: Zadavatel předpokládá využití desk-research analýzy, příp. polostrukturované rozhovory.

EO8 (INO, APL, POT): Jaké jsou nezamýšlené (pozitivní i negativní) efekty v rámci dosahování SC 1.1? Dodavatel zjistí nezamýšlené dopady a vyhodnotí jejich význam. Doporučení: Dodavatel provede případové studie min. u tří podpořených podniků za každý program podpory. Zadavatel předpokládá využití polostrukturovaných rozhovorů a desk-research analýzy.

EO9 (INO, APL, POT): Lze předpokládat, že intervence realizované v rámci SC 1.1 povedou k trvalému zlepšení identifikovaných problémů? Je v tomto smyslu potřeba dané aktivity podporovat i nadále, nebo se další podpora z hlediska principu 3E nejeví jako smysluplná? Doporučení: Dodavatel provede na základě teorie změny SC 1.1 (viz níže) kvalitativní analýzu, zda podporované intervence mohou přispět k trvalému

¹ Relevantními cíli RIS3 jsou A.1 „Zvýšit inovační poptávku ve firmách“ a C.1 „Zvýšit relevanci výzkumu“.

zlepšení identifikovaných problémů, a zda je jejich další podpora z hlediska principů účelnosti, účinnosti, úspornosti, užitečnosti a udržitelnosti opodstatněná.

EO10 (INO, APL, POT): Lze považovat dosažené výsledky z hlediska stanovených cílů za dostatečné? Případně, čeho se nepodařilo dosáhnout a z jakých příčin? Dodavatel zároveň provede predikci toho, zda se podaří do konce programovacího období stanovených cílů dosáhnout a za jakých předpokladů. Vyzní-li predikce negativně, navrhne dodavatel způsoby řešení, které by přispěly k dosažení stanovených cílů.

Intervenční logika programu / teorie změny

Vazba na tematický okruh: 3 - Konkurenceschopné podniky a 2 - Funkční výzkumný a inovační systém

5. 10. 2017

Tematický cíl: 1 - Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací

Program: OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

Prioritní osa: 1 - Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace

Investiční priorita: 1b - Podpora podnikových investic do inovací a výzkumu a vytvářením vazeb a součinnosti mezi podniky, středisky výzkumu a vývoje a vysokoškolským vzděláváním, zejména vývoje produktů a služeb, přenosu technologií, sociálních inovací a aplikací veřejných služeb, stimulace poptávky, vytváření sítí, klastrů a otevřených inovací prostřednictvím inteligentní specializace, podpora technického a aplikovaného výzkumu, pilotních linek, opatření k včasnému ověřování produktů, schopností vyspělé výroby a prvovýroby v oblasti klíčových technologií a šíření technologií pro všeobecné použití (nařízení o ERDF, článek 5, odst. (1) bod b)

Specifický cíl: 1.1 - Zvýšit inovační výkonnost podniků

Situační analýza	Příčiny problému	Výběr příčiny pro řešení	Specifický cíl (změna), které chceme a můžeme dosáhnout.	Aktivity
<p>Situační analýza problémové oblasti a vymezení konkrétního problému a jeho územní dimenze, který má být řešen (odpověď na ot. č. 1 a 3)</p>	<p><i>identifikace velmi konkrétních příčin, které vedou ke vzniku identifikovaných problémů.</i></p>	<p><i>Výběr hlavní příčiny problémů, které chceme a můžeme řešit intervencemi SSR fondů, tzn. příčina musí být prostřednictvím fondů odstranitelná a vzhledem k alokaci dostatečně ambiciózní.</i></p>	<p>Navržený výsledek intervence, která povede k odstranění či eliminaci vybraných příčin problému včetně zahrnutí územní dimenze.</p>	<p><i>Konkrétní vhodná aktivita nebo soubor aktivit, jejichž realizace bude přímo směřovat k dosažení cíle.</i></p>
<p>Z hlediska růstu produktivity je ČR v posledních letech zaznamenávána stagnace. K růstu produktivity přispívají z velké části aktivity zahraničních firem na území ČR. Pro řadu z nich ČR a okolní tranzitivní ekonomiky slouží jako výrobní základna pro Evropu.</p> <p>Segment domácích firem prošel v posledním desetiletí dynamickým rozvojem. Přesto pouze menší, byť rostoucí, část firem je schopna obchodně a technologicky držet krok s tempem vývoje na světových trzích. Větší část domácích firem zůstává více či méně závislými dodavateli výrobních závodů zahraničních firem se všemi riziky a dopady s tím spojenými. Tahounem růstu produktivity, exportu a tím i celkového hospodářského výkonu země nadále zůstává segment zahraničních firem.</p> <p>Tento model hospodářského růstu založený na přílivu přímých zahraničních investic motivovaném nákladovou a lokalizační výhodou se postupně vyčerpává. Ceny práce a jiných výrobních vstupů (zejm. energií) v ČR rostou,</p>	<p>Základní příčinou nízké inovační výkonnosti podniků je struktura ekonomiky:</p> <ul style="list-style-type: none"> Většina velkých firem je součástí zahraničních firem. Ty své strategické řízení a související funkce realizují obvykle mimo ČR, včetně rozhodující části inovačního procesu. Nicméně jak vyplývá mj. z šetření INKA (TA ČR), dochází v tomto ohledu k určitému posunu, kdy zahraniční firmy začínají v ČR umísťovat i svá centra VaV. Převládající charakteristikou MSP je více či méně závislá pozice tier-2 či tier-3 dodavatele s omezeným prostorem pro inovace ze strany odběratelů; řada těchto firem se v posledních letech snaží z této závislosti vymanit, což vede k aktivnějšímu přístupu k inovacím, resp. aktivnější strategii celkově <p>Výsledkem kombinace uvedených příčin je relativně omezená poptávka po inovacích vyšších řádů a také důraz na inkrementální procesní inovace, zvláště ve výrobě, což je typické pro firmy v závislém postavením</p>	<p>Inovační výkonnost firmy je dána zejména:</p> <ul style="list-style-type: none"> strategií, jež je mj. odrazem aspirace podnikatelů / manažerů a jejich řídicích schopností a zkušeností interní vývojovou, výzkumnou a výrobní kapacitou. <p>Tento specifický cíl se zaměřuje na druhý z uvedených bodů. Navrženými aktivitami eliminuje příčinu omezených finančních zdrojů spojenou s dědictvím akumulovaného investičního dluhu.</p> <p>Současně navržené aktivity reagují na strukturu tuzemské ekonomiky tím, že umožňují rozložit vysoké riziko spojené s inovacemi vyšších řádů.</p> <p>Důležitá bude synergie tohoto specifického cíle se specifickým cílem 2.2, který mj. reaguje na problém omezené dostupnosti praktických zkušeností podnikatelů a manažerů s řízením časově a finančně náročných inovačních projektů, popř. s řízením inovací v podstatně větších firmách.</p>	<p>Zvýšit inovační výkonnost podniků</p> <p>Tento cíl je zaměřen na zlepšení technických fází inovačního procesu firem a zavádění všech typů inovací ve firmách (produktové, procesní, marketingové ad.). Výsledkem aktivit tohoto specifického cíle bude:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvýšení počtu firem disponujících moderní VaV infrastrukturou posílení schopnosti firem v oblasti high-tech výroby a uvádění inovací na trh rozšíření know-how firem pro vlastní inovace zvýšení efektivity interních procesů, zvláště řízení inovací účinnější ochrana podnikového IP, zvláště na zahraničních trzích, což podporuje internacionalizaci firem <p>Společným měřitelným výsledkem tohoto cíle je růst tržeb z inovovaných produktů a služeb u podpořených firem. Růstem tržeb dotčených produktů a služeb se projeví také procesní a marketingové inovace, u nichž obvykle není zapotřebí intenzivní technický vývoj.</p> <p>Územní dimenze</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zakládání a rozvoj podnikových výzkumných a vývojových center ve vazbě na jasně definovanou, životaschopnou strategii firmy, zavádění inovací výrobků a služeb do výroby a jejich uvedení na trh (např. up-scaling, pilotní výrobní linky apod.), zavádění procesních a marketingových inovací, ochrana duševního vlastnictví v podnicích, včetně pilotních projektů moderních metod ošetření duševního vlastnictví, průmyslový výzkum a vývoj,

přičemž se objevují nové země nabízející cenově atraktivní příležitosti pro územní optimalizaci jednotlivých aktivit nadnárodních firem. K tomu přistupuje rostoucí nepřehlednost a nepředvídatelnost podnikatelského prostředí (viz např. absence sazby DPH před koncem roku 2012). V neposlední řadě je třeba zdůraznit, že na tomto modelu růstu z podstaty logiky dělby práce nelze dosáhnout úrovně prosperity sousedního Německa či Rakouska.

Základním předpokladem dalšího sblížení úrovně prosperity Česka s úspěšnými evropskými zeměmi je podstatně zvýšení inovační výkonnosti v endogenním segmentu firem (firmy založené občany ČR).

Hlavní problém: Nízká inovační výkonnost podniků

Vedle zahraničních firem je v české ekonomice minimum firem, které přicházejí s inovacemi, jež jsou nové pro trh. Pouze minimum firem dosahuje technologické hranice v oboru svého působení a má interní potenciál pro radikální technické inovace. Průlomové netechnické inovace nejsou v Česku časté, což mnozí experti spojují se silně převažující kulturou technicko-výrobní nad kulturou marketingově-obchodní.

Pro významnou část firem se inovace staly zásadní složkou strategie až v posledních letech. Často v důsledku negativního dopadu závislosti na úzkém okruhu odběratelů z řad výrobních závodů zahraničních firem v ČR či okolních zemích, popř. jejich přímých dodavatelů.

v nižších patrech hodnotových řetězců.

Dalším zásadním problémem jsou omezené finanční zdroje „domácích“ podniků na investice do náročných inovačních projektů. Tím je omezena jejich schopnost, ale i ochota podstupovat nevyhnutelně vyšší riziko spojené s inovacemi vyšších řádů.

- Většina „domácích“ průmyslových firem s 250+ zaměstnanci spadají formálně do kategorie „velké“. Nicméně dle reálné ekonomické síly je za velké považovat nelze (zvláště ty s méně než 500 zaměstnanci). Většina těchto firem vznikla z bývalých státních podniků či jejich post-privatizačních následovníků. Jejich typickým znakem byl enormní investiční dluh v podobě zastaralé výrobní infrastruktury, energeticky náročných budov atd. S tímto podinvestováním řada z nich bojuje do současnosti, což je stojí prostředky, které jejich konkurenti mohou věnovat na inovace.
- Většina silně inovativních „domácích“ firem jsou MSP. Pro MSP jsou investice do větších a tím ambicióznějších inovačních projektů obecně vysoce rizikové, neboť mohou zásadně ohrozit jejich finanční zdraví.

V neposlední řadě je zásadní bariérou vyšší inovační výkonnosti omezená dostupnost zkušeností s řízením finančně a časově náročných inovačních projektů.

V nemetropolitních regionech je zásadní překážkou inovací podstatně nižší dostupnost talentovaných kreativních lidí s patřičnou kvalifikací a zkušenostmi.

U intervencí cílených na inovativní podnikatelský sektor, a to jak v tradičních, tak nově se rozvíjejících odvětvích, je potřeba zohlednit rozvojový potenciál regionů. Předpokládá se uplatnění územního principu, tj. intervence v rámci OP PIK vztahující se k tematickému cíli 1 „posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací“ **směřovat zejména do rozvojových oblastí, do pólů růstu s dostatečnou kapacitou zdrojů, přičemž z velké části se bude jednat o individuální projekty doplněné integrovanými přístupy, zbývající část prostředků bude určena do stabilizovaných a periferních území, kde budou realizovány zejména individuální projekty, doplněné rovněž o integrované přístupy.** Územní dimenzi v této prioritní ose lze také zajistit regionálně odlišnou kombinací uznatelných nákladů a odlišnou mírou podpory (např. rozlišením inovací nových pro firmu v jiných než rozvojových oblastech a inovací nových pro trh v rozvojových oblastech). V případě tohoto specifického cíle je územní dimenze uplatňována v podobě bonifikace projektů realizovaných v okresech vykazujících podíl nezaměstnaných osob vyšší, než je průměrný podíl za ČR. Dalším prvkem územní dimenze je implementace Národní RIS3 strategie, resp. jejich regionálních příloh: ve vybraných oborech podnikání (CZ NACE 1.7.1 Chemie a chemický průmysl, 1.7.2 Sklářství, keramika, 1.7.3 Gumárenství, plastikářství a 1.7.4 Textil) je možné realizovat projekt pouze ve vymezených krajích. V neposlední řadě je ŘO OP PIK zapojen do realizace integrovaných územních investic (ITI).

KONTEXTOVÉ INDIKÁTORY:

INDIKÁTOR VÝSLEDKU (resp. dopadu u EZFRV a ENRF):

INDIKÁTOR VÝSTUPU:

<p>Ukazatel, který zodpoví, jakým směrem se vyvíjí socioekonomická situace.</p> <p>Jedná se o statistický ukazatel, který je určen pouze pro popis v dané oblasti a sledování trendů, není vhodný pro hodnocení efektu intervencí, nestanovuje se u něj cílová hodnota;</p> <p>Parametry pro kontextové indikátory:</p> <ul style="list-style-type: none"> definice, měrná jednotka, metoda sledování (vč. frekvence dostupnosti); spolehlivý zdroj dat.
21100 Souhrnný inovační index
21002 Výdaje na VaV v podnikatelském sektoru
22000 Patentové žádosti podané u Evropského patentového úřadu na mil. obyvatel

<p>INDIKÁTOR VÝSLEDKU (v případě EZFRV také dopadu) (odpověď na ot. č. 10) :</p> <p>Ukazatel s přímou vazbou na stanovené cíle, který prokáže, zda bylo změny dosaženo.</p> <p>Parametry pro indikátory výsledku a dopadu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kód, definice, měrná jednotka, metoda sledování (vč. frekvence dostupnosti); spolehlivý zdroj dat. výchozí hodnota (zpravidla <u>nenulová</u>) cílová hodnota musí být stanovena tučně označeny hlavní indikátory červeným písmem indikátory projektové 	<p>INDIKÁTOR VÝSTUPU:</p> <p>Ukazatel určený pro sledování a vyhodnocování prováděných opatření a aktivit. (odpověď na ot. č. 9)</p> <p>Parametry pro indikátory výstupu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kód, definice, měrná jednotka, metoda sledování (vč. frekvence dostupnosti); spolehlivý zdroj dat. výchozí hod <u>nulová</u>) cílová hodnota musí být stanovena nutná agregovatelnost hodnot z úrovně projektů tučně označeny hlavní indikátory červeným písmem indikátory projektové <p>Indikátor by měl mít vazbu na indikátory výsledku, které měří účinky prováděných opatření a aktivit.</p>
21411 Tržby z inovované produkce jako % celkových tržeb podniků s produktovou inovací (H)	10000 Počet podniků pobírajících podporu(H)
22002 Počet nových udělených patentů a dalších práv ochrany průmyslového vlastnictví (P)	10102 Počet podniků pobírajících granty(H)
21410 Tržby podpořených podniků v důsledku zavedené inovace (P)	10300 Soukromé investice odpovídající veřejné podpoře podniků (granty) (H)
21610 Počet nových přihlášených výsledků aplikovaného výzkumu (P)	20000 Počet podniků spolupracujících s výzkumnými institucemi (P,H)
22003 Počet nových udělených patentů a dalších práv ochrany průmyslového vlastnictví – z toho v zahraničí (P)	20900 Soukromé investice v projektech s veřejnou podporou v oblasti inovací nebo výzkumu a vývoje(H)
21010 Podnikové výdaje na VaV v podnikatelském sektoru jako % HDP - regiony ČR (mimo hl. m. Praha) (H)	21200 Počet podniků, které dostávají podporu pro účely uvádění nových výrobků na trh (P,H)
	21301 Počet podniků, které dostávají podporu pro účely zavádění výrobků nových pro podnik (P,H)
	22100 Počet přihlášek na ochranu práv průmyslového vlastnictví (P,H)
	22101 Počet přihlášek na ochranu práv průmyslového vlastnictví – z toho v zahraničí (P)
	20400 Počet nových výzkumných pracovníků v podporovaných subjektech (P,H)
	20702 Počet nově vytvořených pracovních míst, zaměstnanci VaV – ženy (P)

20101 Počet výzkumných organizací spolupracujících s firmami (P,H)
22501 Počet zavedených inovací (P)
24102 Počet nových, rozšířených či modernizovaných výzkumných pracovišť podniků (P)
24102 Počet nových, rozšířených či modernizovaných výzkumných pracovišť podniků (P)

Předpoklady
<i>Výčet podmínek a předpokladů, při jejichž splnění či platnosti očekáváme naplnění cíle, tzn. dosažení změny. Např. chování cílových skupin, existence příčinných vazeb aj.</i>
Zájem soukromé sféry o VaVal je klíčem k nárůstu inovační poptávky. Kvalitní infrastruktura pro VaVal. Zvýšení kvalifikace a odbornost pracovní síly ve vztahu k inovačním aktivitám podnikatelských subjektů a provázanost na vědecko výzkumnou sféru (řešeno v rámci SC 1.3). Fungující institucionální prostředí. Zpracování S3 strategie.
Externí faktory
<i>Další neovlivnitelné vnější faktory, které mohou negativně ovlivnit úspěšnost naplnění cíle.</i>
Neočekávané působení faktorů ekonomické krize (pokles domácí a zahraniční poptávky apod.). Odchod kvalifikovaných, zejména mladých vědeckých a odborných pracovníků pracujících ve firmách do jiných zemí. Chybějící reforma vysokého školství – snižování úrovně jeho kvality na úkor kvantity.
Další opatření
<i>Další opatření, která musí být realizována, aby bylo dosaženo cíle. Tato opatření jsou realizována mimo operační program – např. opatření financovaná z jiných zdrojů, úprava legislativy apod.</i>